

SOKOLIĆ

LIST ZA NARAVSTV
SOKOLA
KRALJEVINE
JUGOSLAVIJE. IE

ŠTEV.
BROJ. 6.

V LJUBLJANI, JUNIJ 1930.

LETÖ
GODINA XII.

E. GANGL:

Pohod Sokolov.

Zadonite, pesmi,
jekni, glas fanfar,
zbira že k pohodu
Sokol se stražar:
za rešnico in pravico
vsak da srce in desnico!

Domovina sveta,
dedov slavní dom,
tebe naj pretrese
pesmi naše grom:
zvesti tvoji te Sokoli
ne ostavijo nikoli!

Hajdimo v daljave,
v zlate zore svit,
z vsakim je pogledom
nov sijaj odkrit:
v duši polno je gorkote,
vere, radosti, lepote!

Kjer krepost se druži
z zdravjem in močjo,
tamkaj se v ponosu
krila naša pno:
tam se jačamo na svojem
z oduševljenja napojem.

In razvijmo smelo
na višave vzlet,
če nas vzre souražnik,
zlomi ga trepet:
narodova čast in sila
je v Sokolu se strnila!

Hajdimo junaško,
stopajmo naprej,
zemlja usa slovanska
dom je naš brez mej:
zmaga sokolske ideje
usa slovanska srca greje!

Le donite, pesmi,
jekaj, glas fanfar,
na pohodu slavnem
Sokol je stražar:
za resnico, dom, pravico
vsak da srce in desnico!

Naraštaj, u Beograd!

reko ponosne Jugoslavije odjeknut će trube, čiji glas će se širiti na sve strane naše domovine. Preko gora i ravnica odzvanjati će poziv: Naraštaj, u Beograd! Omladino dođi, da pokažeš svetu plod sokolskog uzgoja.

I veselo će hrliti mlade čete u crvenim košuljama prema središtu naše domovine. Iz sviju krajeva, također i sa krajnjih pograničnih tačaka jugoslovenske zemlje podat će se na put Sokolići in Sokolićice, da se udruže u Beogradu, kamo ih zove sokolski klik, kamo ih vuće srce, sokolska svest i sveto oduševljenje.

A sokolski klick siže također daleko preko domaćih granica, tamo na slovenski sever i zove mlade Sokole na jug, da se zajedno s vama udruže u prijateljsku falangu, da zajedno s vama manifestuju za Sokolstvo i Slovenstvo!

Impozantan će biti zbor mladih Sokola, svesnih i oduševljenih za sokolsku ideju. Mnogome će zaigrati suza u očima, kad će gledati te mlade i odlučne čete, koje će se kretati po mestu i na sletištu.

Uticak, koji će ostaviti vaš zbor, naraštajci i naraštajke, mora ostati svakome neizbrisiv, nezaboravan.

Takvi veliki uspesi, odvisni su od vas samih, od vaše volje, od vaše discipline. Pamtite, da će biti oči sviju uprte u vas, zato neka bude vaše vladanje sokolsko. Bilo na cesti, u prenoćištima, na sletištu, kod nastupa i u povorci, svuda se mora pokazati red i stroga sokolska disciplina. To je ona neprisilna, dobrovoljna disciplina, koja samozaštajom i požrtvovnošću stvara čudesa. To je ona snaga, koja drži Sokolstvo na visini kod svih javnih priredaba. Bez discipline raspala bi se naša organizacija u prazan ništa, u skup ljudi, koji ne osećaju među sobom nikakvih veza, a još manje bratstvo i jednakost.

U tom pogledu bez dvojbe služi za uzor čehoslovački sokolski naraštaj, koji će doći u velikom broju na vaš slet, da se pobrati i upozna s vama. Veze, koje ćete sklopiti u tim danima sa čehoslovačkom sokolskom omladinom, neka budu iskrene i bratske, da ćete ih se međusobno sećati još u kasnijim vremenima, kad ćete biti već odrasli muževi i stasite žene. Neka se već među vama ostvari sokolsko geslo: Vernost za vernost, krv za krv. Tako ćete utvrditi slovensku uzajamnost između severa i juga, koja neka bude temelj lepše i bolje budućnosti Slovenstva i nesavladiva veza između svih slovenskih naroda.

I još nešto. Plemenitu borbu ćete biti među sobom u naraštajskim utakmicama, koje neka pokažu vrhunac uspeha, postignutih sokolskim uzgojem. Plemenita neka bude ova borba, vredna sokolske omladine. Bez zavisti, naprezanjem sviju sila izvojujte pobeđe, koje nisu pobeđe pojedinaca već celokupne sokolske organizacije. Utakmice dokazom

su nesavladive sokolske volje, rod i plod dugotrajnog sokolskog uzo-
goja, svedok sokolske težnje za napretkom.

Brižno i savezno pripremne neka vas nade sokolski klik, da ćete
zadovoljni i u uverenju, da ste u punoj meri ispunili svoje dužnosti
na sletu, ostaviti Beograd i da ćemo mi s ponosom gledati na vas, nadu
našega naroda.

Pevajmo!

ada, kad se spremamo mi pripadnici sokolskog nara-
štaja na I. svesokolski slet Sokola kraljevine Jugo-
slavije, treba da znamo sokolske pesme, koje ho-
ćemo da pevamo na putu za Beograd, za vreme
svog boravka u Beogradu i kad se vratimo kući.

Neka zna čitava naša zemlja, da kreće sokolska omladina na velike
svoje svetke!

Neka zna naš narod, kako smo veseli, sretni i ponosni, kad treba
da pokažemo svoju snagu i disciplinu.

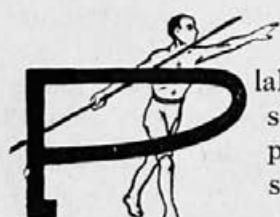
A neka zna i svaki od nas, da će nas gledati svi i po našem vla-
danju suditi o nama, je li smo dovoljno sokolski vaspitani ili nismo.

Naše pesme za pevanje imate oštampane u našem Kalendariku za
godinu 1930. na str. 34. i dalje, a ima ovakih pesama također u Sokol-
skoj pesmarici, koju je izdala Jugoslovenska Sokolska Matica u Ljub-
ljani i koju možemo dobiti u društvenoj knjižnici. Ako ju nema, hajde
— brzo ju poručimo!

Pevajmo, braćo i sestre, jer je lep, veseo i zdrav naš sokolski život!

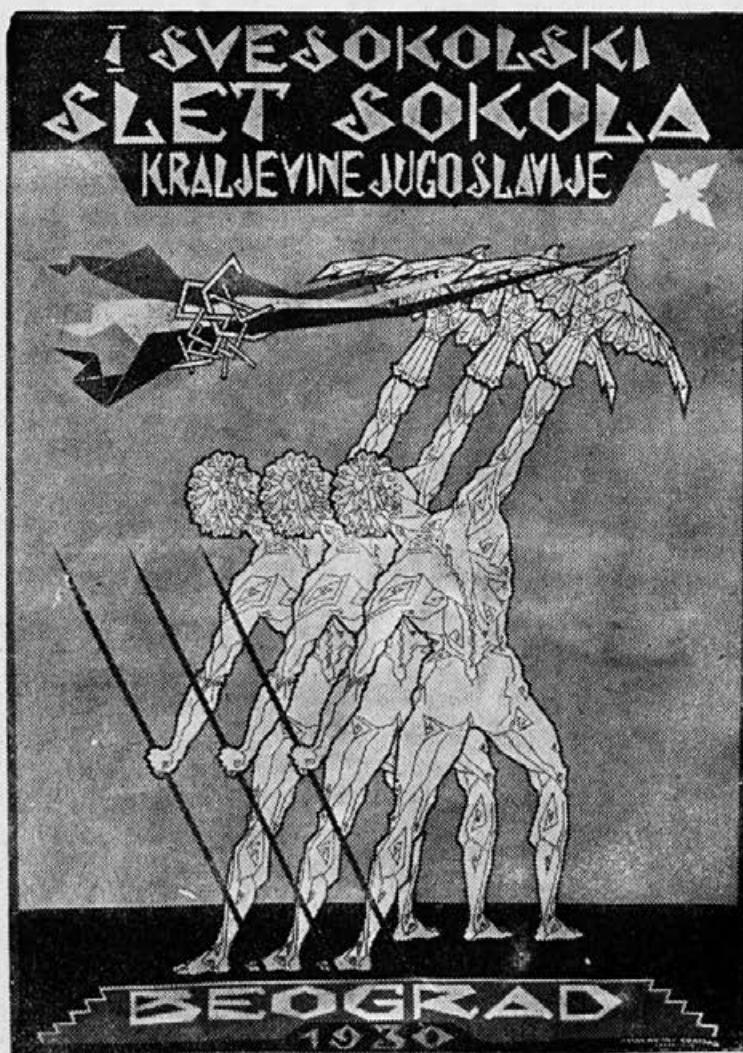
Pevajmo! Radujmo se! Zdravo!

Sletski plakat.

lakat I. vsesokolskog sleta Sokola kraljevine Jugoslavije jest umetničko delo plakatne umetnosti i predočuje u idejnom smislu rad i nastojanje Sokolstva za potpunim narodnim ujedinjenjem.

Pet stuba na dnu slike predočuje pet vekova borbe južnih Slovena za njihovo osvobodenje i ujedinjenje. Gazeć preko krvavih poljana tri brata Srbin, Hrvat i Slovenac muževno izra-

štenih tela u stavu čekanja s kopljem u ruci odopinju lukove u formi stilizovanih sokola put Karadorđeve zvezde. Svaki od sokola nosi u kljunu po jednu traku boje naših slovenskih boja, koje se boje kroz sokolski emblem (simbol stika Sokolstva) ujedinjuju u našoj držav-

noj trobojci. Time u kratko sa nekoliko reči izražena je ona velika zamisao i naše nastojanje: Sokolstvom do potpunog narodnog ujedinjenja.

Anatomski sistem telesa izražen je v lomljenim crtama, kojima se hoće predočiti, da je Soko muž čeličnog karaktera, jake volje i odlučnosti, koji se dade samo slomiti, a nipošto savinuti.

Plakat je nacrtao akad. slikar, brat Zvonimir Rakamarić iz Šibenika.

DR. V. V. RAŠIĆ:

Pozdrav kralju

zaštitniku I. svesokolskog sleta i darodavcu zastave Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Hvala, hvala, Gospodaru,
živeo Te Gospod Bog!
na svečanom Tvome daru
od znamenja viteškog!

Pod zastavom dićnom Tvojom
sakupljeni složni svi
kličemo Ti verom svojom:
S nama budi uvek Ti!

Od srca nam dade Sina
i zastavo dušom Svom,
zdravimo Te od milina
srcem, dušom sokolskom!

Kraluj, kralju, vazda s nama
i na sreću roda Svog,
nek' se čuje i prolama:
Stitio Te Gospod Bog!

Oj, zastavo, prepriodi
vekovite borbe plod,
Ti nas vodi i predvodi
za Dom, Kralja i za rod!

PRVOSLAV KARAMATIJEVIĆ:

Kroz Sokolski Beograd.

Ep je bio proletnji dan nasmejan i mio, život je vrveo beogradskim ulicama, a sunce je veselo sjalo gore visoko. Školske zadaće sam svršio, a vreme je tako divno za šetnju. Setih se da na sletištu odavno nisam bio i uputih se tamo. A sletska kanclerija?! Gotovo sam zaboravio svoju dužnost.

Hoću da vidim i osetim sokolski Beograd.

Pošao sam Balkanskom ulicom gde videh u radnji brata Palčića mnoštvo Sokola, koji se snabdevaju sa svojom odećom. Nekako mi Beograd izgleda sasvim drukčije zbog otvaranja ove radnje za nabavku sokolskog odela. Veći, slovenski. Onda Terazijama i dalje.

Danas sam sav Soko i pomno posmatram svet oko sebe. Sretam prijatne fizionomije čas mlađih Sokolića, sveža lica i kretnji, zar ozbiljne i dostojanstvene, ali so skrivenim uglom oko usano dobrote i blagosti stare Sokole. Svi mi oni izgledaju nekako slični, jer su Sokoli, a Sokoli su svi zapojeni istim duhom. Posmatram tako a pred očima mi igraju samo sokolske značke. Jasno se oseća i vidi širenje naših redova. Čini mi se da se neću prevariti ako kažem, da su se u Beogradu, za ovo nekoliko meseci, gotovo udvostručili naši redovi.

Sletište je divno. Najkraće i najjasnije. Ogromno je, ali i ukusno sagrađeno. Ulice, koje se nalaze pored sletišta kaldrmišu se i uređuju. U glavi mi se redaju slike glavnih sletskih dana, kada će Beograd biti pravi slovenski grad. Vidim. Na kapijama sletišta ponosno se viju zastave. Ulice pritisla crna masa sveta, išarana odorama, a vāzduhom se prolama gromko pljeskanje. To je sigurno pozdrav braci Česima ili Poljacima koji sada nastupaju. Nebom se viju naša krila.

Vračajući se iz ove male šetnje svratio sam u sletsku kancelariju, gde sam primio neke dužnosti. Tu je usredotočen sav ogromni posao oko pripremanja sleta, koji je na pragu. Da bi se sav posao, tako ogroman, što tačnije svršavao, on je podeljen na odseke, koji svi savršeno posluju. Braća, koja su u sletskoj kancelariji, prosto opčaravaju svojom ljubaznošću i jednim ophodenjem, posve različitim od ophodenja drugih ljudi. Kada sam izašao iz kancelarije osetio sam tako snažnu volju da radim, da volim Sokolstvo, da sam penušao od te energije, koju sam dobio od ovih divnih Sokola.

~~~~~

HAJRUDIN ĆURIĆ:

Na slet!

Složno braćo,
složno sestre
raširite let,
sa veseljem
i sa pesmom
svi na slet,
svi na slet!

Doletite sa svih strana
preko mora
preko gora
i iz bliza
i daleka
Beograd vas rado čeka!

Sletu vašem,
slavi vašoj
diviče se svet,
ispred vas će
ludo bežat'
dušman klet!

Složno braćo,
složno sestre
raširite let,
sa veseljem
i sa pesmom
svi na slet,
svi na slet!

Uputstva za naraštajski slet Sokola Kraljevine Jugoslavije u Beogradu 1930.

reći presletski dan određen je za naraštajski slet, na kojem će učestvovati naraštaj Sokola kraljevine Jugoslavije te će se održati 21. i 22. juna. Budući je ovaj broj »Sokolića« posledni pre sleta naraštaja, donosimo sletska uputstva, u koliko su već određena od sletskog odbora i načelništva SKJ.

Za dolazak naraštaja železnicama izdat će sletski železnički odsek tačna uputstva. Svi učesnici uživaju na železnicama 75% voznu povlašticu.

Za prenoćišta pripremljene su škole u Beogradu i Zemunu, gde je prostora za oko 6000 učesnika, a povrh toga biće na razpoloženju također i srednje škole, tako da će biti dovoljno prostora za sve. Svaki učesnik dobit će naročitu iskaznicu za prenoćište, kamo će moći ući samo sa tom iskaznicom, bez nje neće biti ulaz dopušten. Opremu za spavanje i toaletu mora doneti svatko sobom.

Glede prehrane odlučit će sokolske župe same, hoće li imati zajedničku prehranu ili će prehranu imati u gostionicama ili kako drukčije. Odluku župe treba na vreme javiti sletskom odboru.

Naraštajske utakmice

održat će se u subotu 21. juna u 6. ujutro na sletištu.

Red za naraštajske utakmice.

Opšte odredbe.

1. Takmiči ženski i muški naraštaj.
2. Puštanje na utakmicu.

Na utakmicu se puštaju:

- a) oni, koji su najmanje tri meseca neposredno pre utakmice redovno vežbali u svome društvu;
- b) oni, koje su župska načelništva prijavila načelništvu SKJ barem do 16. juna 1930 na prijavnica, koje je izdalo načelništvo SKJ;
- c) oni, koji imaju propisano telovežbačko odelo;
- č) oni, koji na sletu nastupe kod zajedničkih prostih vežbi; (ako vrsta ili njezin član neopravданo ne sarađuje kod zajedničkih prostih vežbi, poništava mu se uspeh utakmice. O opravdanju odlučuje načelništvo SSKJ);
- d) oni, koji su postigli kod župskih prebirnih utakmica barem 70% svih dostižnih tačaka, ako takmiče kao pojedinci, a za vrstu je dovoljno, ako iznosi zbroj od njenih pojedinaca dostižnih tačaka

barem 70% tačaka, koje može vrsta postići; borbenu utakmicu treba izvršiti barem u 35 sekunda.

3. N a g r a d e .

a) Kod utakmica vrsta i pojedinaca dobiju male diplome vrste i pojedinci, koji su postigli 75—85% svih mogućih tačaka, a velike diplome vrste i pojedinaci, koji su postigli preko 85%. Prve tri najbolje vrste i prva trojica najboljih pojedinaca dobiju osim velike diplome još i lipovu grančicu sa vrpcom.

b) Kod borbene utakmice dobiju veliku diplomu i lipovu grančicu sa vrpcom prva tri pojedinca.

c) Kod utakmice u odbojci dobije pobednička vrsta veliku diplomu i lipovu grančicu sa vrpcom.

4. Č u v a n j e .

Čuvanje je dopušteno, a pomoć nije.

5. I s p r a v l j a n j e .

Ispravljanja nema.

6. P r i p r a v n o s t z a u t a k m i c u .

U određeno vreme moraju biti svi takmičari na određenim mestima. Ako nije čitava vrsta u određeno vreme na svome mestu, ne pušta se k utakmici. Otstranjenje takmičara sme dopustiti samo vođa utakmice. Na dan utakmice ne sme nitko na vežbalištu pokušati vežbe osim pred sudijama s njihovom dozvolom (kušanje sprava). Prekršaji kazne se isključenjem vrste od utakmice, iako se ogrešio samo jedan njezin član.

7. V o đ a .

Vođa (voditeljica) vrste je prednjak(-čica). Vrsta bez prednjaka(-čice) ne pušta se na utakmicu. Vođa (voditeljica) može voditi samo jednu vrstu. Vođa (voditeljica) dobije pola sata pre početka utakmice skrižaljku za takmičenje u kancelariji brojača, te ju nakon svršene utakmice ostavi kod vrhovnog sudske poslednje grane. Ovaj ju predala brojačima. Najstrože je zabranjeno dati skrižaljku u ruke kome druge nego svakokratnom sudske.

8. O c e n j i v a n j e .

Ocenjivanje je javno; objavi se vežbaču(-ici) odmah nakon izvedene vežbe.

9. P r e k r š a j i .

Svaki disciplinski prekršaj kažnjava se odmah isključenjem od utakmice, a dogodaj javlja se društву.

10. P r i t u ž b e .

Pritužbe protiv ocene sudske dopuštene su, i to neposredno iza ocene. Za vrstu u celini ili njezine članove sme se pritužiti samo vođa. Pritužbe prima prizivna komisija na vežbalištu.

11. O d e l o.

Dopušteno je jedino propisno telovežbačko odelo s tom izmenom, da takmiči ženski naraštaj u crnim telovežbačkim hlačama bez suknje.

12. V o d s t v o u t a k m i c e .

Utakmicu vodi načelnik SKJ ili njegov zamenik.

Potanje odredbe.

Utakmice muškog naraštaja obasižu:

- a) utakmicu vrsta i pojedinaca u vrstama,
- b) borbenu utakmicu.

Utakmice ženskog naraštaja obasižu:

- a) utakmicu vrsta i pojedinki u vrstama,
- b) utakmicu u odbojci.

U t a k m i c a v r s t a i p o j e d i n a c a (-k i) u v r s t a m a .

Vrsta broji šest naraštajaca(-ki) te sme imati zamenika(-cu). Kod konačne ocene vrste zbroje se tačke šestorice najboljih. Vrstu saставlja društvo, ili župa iz takmičara dviju ili više društava.

Takmiči se u višem i nižem odeljenju. Utakmici u višem odeljenju pušta se naraštaj od 16 do 18 godina; u nižem odeljenju sme takmiti naraštaj od 14—18 godina.

Borbenoj utakmici učestvuju lako naraštajci, koji su na dan utakmice navršili 17. godinu, a koji su pre ove utakmice takmili u sletskim prostim vežbama u utakmici vrsta ili pak posebno samo u prostim vežbama, a postigli su 70% svih mogućih tačaka.

Takmiče dva naraštajca istodobno.

Takmičar potrči na znak hicem na način kao kod trčanja na brzinu. Gred mora da pretrči od kraja do konca bez da bi pao ili sa skočio. Drugu gredu treba preći pomicanjem u visu čelnom (strance). U prvom metru pređe takmičar u vis i pomiče se dok nije obim rukama u četvrtom metru; pomicati se mora dakle najmanje 3 m. Zatrepe sme preskočiti na povoljan način. Vreću digne na leđa te ju tako nosi 10 m daleko. Ovde vreću zbaci, uhvati granatu te se njom zaleti sledećih 5 m. Granate ne treba baciti upravo na crti međašnici, a takmičar ne sme prestupiti tu crtu sa granatom u ruci.

Tko ne izvrši pravilno sve te vežbe, dobije ništicu te se mu utakmica ne broji.

U t a k m i c a u o d b o j c i .

Vrste, koje broje šest takmičarki, sastave društva, više društava, župa ili više župa zajedno. Takmičarke moraju pre odbojke takmiti u sletskim prostim vežbama, bilo u vrstama, bilo posebno samo u prostim vežbama, i postići barem 70% svih mogućih tačaka.

Utakmica se vrši na sletu tako, da takmiči svaka vrsta sa svim ostalim vrstama; kod većeg broja se vrste podele u više skupina, čije

vrste takmiče među sobom, a pobednice u skupinama konačno među sobom.

Takmi se prema pravilima objavljenim u »Prednjaku« g. 1929. u 7. i 8. br. str. 86 i sl.

U župama u kojima ima više vrstiju, moraju se najkasnije do sredine juna o. g. provesti prebirne utakmice. Najbolju vrstu prijavi župa najkasnije do 16. juna o. g. za utakmicu u Beogradu načelnanstvu SSKJ.

Ocenjivanje.

U utakmici vrsta i pojedinaca ocenjuje se svaka vežba sa do 10 tačaka. Povrh toga oceni se još naročito:

nastup i odstup vrste kod prostih vežbi sa do 10 tačaka,
skladnost vrste kod prostih vežbi sa do 10 tačaka.

oprema, vladanje i držanje tela svakog pojedinca(=ke) kod svake grane sa do dve tačke, zajedno sa do 12 tačaka.

Pod vladanje spada također dolazak k spravi i odlazak od nje.

U borbenoj utakmici utvrdi se uspeh i vrstni red prema vremenu. Ako imaju dva takmičara jednak vreme, odlučuje bolja ocena u prostim vežbama.

Utakmica muškog naraštaja.

Više odeljenje.

Takmi se u jednom izždrebom odlomku sletskih prostih vežbi sa nastupom i odstupom, u po jednoj izdžrebanoj propisanoj vežbi na preći i na ručama, u skoku u daljinu i ujedno u visinu, u brzom hodanju na 100 m i u bacanju 4 kg teške kugle.

Niže odeljenje.

Takmi se u istim granama kao u višem odeljenju, samo, da se mesto na ručama takmi u preskoku preko konja u šir sa hvataljkama.

Tako mogu dobiti vrste i pojedinci najviše sledeći broj tačaka:

Za	pojedinac	vrsta
nastup i odstup kod prostih vežbi	.	10
skladnost kod prostih vežbi	.	10
proste vežbe	10	60
vežbe na preći	10	60
vežbe na ručama, odnosno preskok preko konja	10	60
skok u daljinu i ujedno u visinu	10	60
brzo hodanje	10	60
bacanje kugle	10	60
oprema, vladanje i držanje tela	12	72
Ukupno	72	452

Utakmica ženskog naraštaja.

Više i niže odeljenje.

Takmi se u jednom izžrebanom odlomku sletskih prostih vežbi sa nastupom i odstupom, u po jednoj vežbi na krugovima i gredi, u skoku u visinu zaletom, u brzom hodanju na 80 m i u bacanju 2 kg teške lopte.

Tako mogu dobiti vrste i pojedinke najviše sledeći broj tačaka:

Za	pojedinka	vrsta
nastup i odstup kod prostih vežbi		10
skladnost kod prostih vežbi		10
proste vežbe	10	60
vežbe na krugovima	10	60
vežbe na gredi	10	60
skok u visinu	10	60
brzo hodanje	10	60
bacanje lopte	10	60
opremu, vladanje i držanje tela	12	72
	Ukupno	72
		452

Proste vežbe.

Za utakmicu podeliće se celokupne sletske proste vežbe na tri odlomka.

Kod muškog naraštaja obasiže odlomak:

1. sastav A (izvodi se 1put) i B (izvodi se 4put) I. dela,
2. sastav A (izvodi se 2put) i B (izvodi se 1put) II. dela,
3. prvih deset takta (uključivo) III. dela i čitav zaključak (oboje se izvodi jedanput).

Kod ženskog naraštaja obasiže odlomak:

1. sastav A (izvodi se 2put) i B (izvodi se 1put) I. dela,
2. prvi uložak (izvodi se 1put), II. deo (izvodi se 4put) i drugi uložak (izvodi se 1put),
3. sastav A (izvodi se 1put) i B (izvodi se 1put) III. dela.

Jedan od ova tri odlomka izždreba se pre utakmice.

Vrsta izvede pre izvođenja prostih vežbi nastup, a iza izvedbe odstup kao što je u sledećem propisan.

Nastup i odstup su za muški i ženski naraštaj jednaki.

Nastup treba izvesti na zapovesti vođe (voditeljice) na sledeći način:

Prostor, na kome treba izvršiti nastup, meri $25\text{ m} \times 30\text{ m}$.

Vrsta dostupa u zastopu na prostor uz stranicu, koja je nasuprot sudijama. Na zapoved »Red! levo čelom!« pređe u red (svi načine stupajući pola okreta u levo, srednji stupa zatim u ravnom

smeru, svi ostali se prema sredini prečno stupajući približe srednjemu i zatim zajedno s njime stupaju u ravnom smeru dalje). Zatim stupa vrsta u čelnom stupanju prema sudijama, prede na zapoved »Levo polu — **u bok!**« u prečno stupanje te se na zapoved »Povrat, čelom!« vrati u čelno stupanje. Pred sudijama se vrsta na »Čelom na **zad!**« okreće i zatim na zapoved »Zavoj! levo za **vij!**« izvede zavoj za 90° u levo. Iza svršenog zavoja treba zapovediti »Ravni — **smer!**« Zatim treba izvesti na zapoved »Zavoj! desno za **vij!**« zavoj za 270°. Na »Ravni — **smer!**« stupa vrsta u čelnom stupanju prema sudijama. Nekako 5 m pred njima zapovedi vođa »Zastup! levo — **u bok!**« i zatim »Desno čelom — **slog!**« Poslednju zapoved treba dati tako, da stane srednji od vrste pred sredinom sudija. Kad je to izvedeno, pređu takmičari (=ke) na zapoved »Slobodni razmah od sredine na desno i levo s odkoracima, odručiti — **sad!**« u razmak. Vođa (voditeljica) zapoveda još »Priručiti — **sad!**« i »Odmor!«

O d s t u p treba izvesti na odredbu vrhovnog sudije. Vrsta izvede na »Sastav u sredini — **sad!**« sastav, pređe na zapoved »Zastup! desno — **u bok!**« u zastup i na »Hodom — **hod!**« odstupa sa prostora.

Koliko u ovom redu nije određeno drukčije, važe smislu odgovarajuće odredbe takmičarskog reda za članove i članice.

Pokusji za proste vežbe

održat će se 21. juna. Pre pokusa obavit će se pregled sviju naraštajaca i naraštajki u prostim vežbama, da se tehničko vodstvo uveri, znaju li svi pravilno izvadati proste vežbe. Kod pregleda dobit će svaki, koji će biti sposoban za nastup kod javne vežbe, naročitu iskaznicu, koja će mu služiti kao ulaznica za ulaz u garderobe. Brez ove iskaznice neće biti dopušten ulaz nikome.

Povorka naraštaja

biće u nedelju 22. juna pre podne. Povorci smiju učestvovati naraštajke samo u propisnoj svečanoj odori. (Vidi »Sokolić« br. 3. i 4. str. 50. Za muški naraštaj je određeno, da sme nastupiti u povorci u propisnoj svečanoj odori (vidi »Sokolić« br. 3. i 4. str. 50. i današnju sliku) ili u hlačama i čarapama kao kod propisne odore i belom košuljom sa otvorenim ovratnikom bez samoveza (kravate) ili u svečanoj odori, koja je bila propisana u Jugoslovenskom Sokolskom Savezu, t. j. bele kratke hlače sa resama, bela košulja, modar posluk i šajkača bez sokolskog pera.

Po raju Jugoslavije.

(Dalje.)

er se je solnce pomaknilo že proti poldnevnu, odidemo v kočo, si oprtamo nahrbtnike, se poslovimo od prijazne oskrbnice in se veselo vriskajoč spustimo navzdol proti planini Pečani. Vse polno planinskih koč je tu. Mimo njih gre naša pot skozi lepe jelove gozdove navzdol. Vitke jelke, nekatere v najlepši mladosti, druge z dolgimi belimi lasmi, se vrste okoli nas in polnijo zrak z zdravilnim vzduhom vse do Ribčeve planine.

Tu imamo opoldanski odpočitek. Zakurimo, kuhamo in se posdimo po mahovitih tratah. A kmalu se začno vlačiti po nebu črni oblaki. Zato brž dalje.

Zopet sami jelovi gozdovi, nato pašniki, vas Nemški rovt in že se odpre pred nami romantični Bohinj. Na levi ga straži Črna prst, na desni pa hribovje, ki se povzpe v Triglavsko pogorje. Kmalu smo v Bohinjski Bistrici, ki leži v začetku Bohinja in je obmejna postaja za Italijo.

Poiščemo br. načelnika Sokolskega društva in ga prosimo, da nam preskrbi prenočišče. Kmalu ga imamo. Spravimo se na seno, pri prijazni gospodinji skuhamo večerjo ter se še malo pozabavamo. Ko se podamo k počitku, nas vznemirja s črnimi oblaki prepreženo nebo.

Bohinj.

Zjutraj, ko odhajamo v romantični Bohinj, je nebo še vedno oblačno. Tolažimo se s svojo dobro srečo in veselo prepevamo skozi Spodnjo Bohinjsko dolino proti jezeru. Kmalu smo v vasici Ribičev laz, kjer se že začno vile. Na desni strani ceste sredi gozda je lepa vila princa Pavla.

Naenkrat stoji pred nami lična cerkvica sv. Janeza in za njo se temni — Bohinjsko jezero. Stojimo na mostu, pod katerim izteka iz jezera Sava Bohinjka in uživamo lepoto tega kraja z vso dušo.

»Pokojno leži jezero.« V njem se zrcalijo na desni obrežne strme gore, na levi temni gozdovi, ob kraju pa stoji hotel Sv. Janez. V ozadju obkrožajo jezero venci vrhov, izpod katerih izvira Savica.

Le neradi zapustimo to divno razgledno točko in hitimo dalje po lepi beli cesti na južni obali 4 km dolgega jezera. V sredini ceste sta cerkvica in hotel Sv. Duha, sicer pa vodi cesta skozi gozd.

Križpot! Na desno se odcepi pot proti Zlatorogu. Na tabli je verz »Nazaj v planinski raj!« Prav dobro ga razumemo. Kdor se je enkrat naužil lepote naših gora, kdor je le enkrat užival nepopisno

lepo sliko, ko zlatijo prvi jutranji ali poslednji večerni žarki gole skalnate vrhove, ta se bo vedno in vedno znova vračal uživat to lepoto.

Pot nas pelje mimo planinskega hotela »Zlatorog« na breg bistre Savice. Odpočijemo se ob njej, potem pa dalje po Ukanci v konec

Slap Savica.

Bohinja. Na desni se dviga strma stena Komarča, po kateri vodi varno izpeljana pot k Triglavskim jezerom. Lezemo po tej poti na vzgor in kmalu smo na mestu, kjer izpod strmih skal izvira naša prava jugoslovenska reka Sava.

Od tu se spustimo nazaj po poti, po kateri smo prišli, do dna doline. Gremo preko mostu Velike Savice do bufeja, kamor pripelje lepa avtocesta po oni strani doline. Odtod nas vodi strma

steza navzgor proti slapu. Na nekaterih mestih gremo tik globoke, divje tesni, po kateri se peni mlada Sava.

Kmalu zaslišimo šum. Čez par minut se ustavimo pod verando, kjer se nam pokaže imponanten prizor. Iz višine 60 m pada silna voda navzdol v globok tolmun. Tu se razprši v milijone drobnih kapljic, ki tvorijo nad tolmunom lahno meglico. V njej se lomijo solnčni žarki in ti čarajo pred oči krasno mavrico.

Ta veličastni slap nam opisuje v svojem eposu »Krst pri Savici« naš veliki pesnik dr. France Prešeren takole:

Slap drugo jutro mu grmi v ušesa,
junak premišlja, kak bolj spodaj lena
voda razgraja, kak bregove stresa
in kak pred njo se gore ziblje stena,
kak skale podkopuje in drevesa,
kak do nebes leti nje jeze pena.

Zavijemo se v svoja ogrinjala in uživamo!

Čez nekaj časa se poslovimo od te lepote, spustimo se po stezi nazaj do bufeja, odtod pa po avtomobilski cesti skozi gozd do obširnih pašnikov. Tu zapustimo cesto, poiščemo ob Savici pripravno ravninico, si ob vodi udobno uredimo, skuhamo kosilo in se odpocijemo.

Ko je ura že precej preko poldne, se odpravimo zopet na pot. Ta nas vodi sedaj po stezi ob severni strani jezera. Ozka je in kamnita. Vije se enkrat tik ob jezeru, potem više med grmovjem, pa čez hudournike in male tratice. Na desni se nam smehlja temno jezero, na oni strani ga oklepajo temni gozdovi, ki se vzpenjajo visoko v goro. Na naši levi pa se dviga skoro tik nas visok, strm breg, ki se ponekod spušča naravnost v jezero. (Dalje prihodnjič.)

Taborenje sokolskega naraščaja iz Šiške.

reda 17. julija 1929. S pripravami smo bili pri kraju. Težko pričakovana sreda je prišla. Zbrali smo se pod vodstvom br. vaditelja v sokolski telovadnici, odkoder smo odkorali na kolodvor, kjer smo se srečno ukrcali na pravkar došlega »Kamničana« ter se odpeljali. Nekako počasi je vozil danes, — mogoče mu je delala preglavice naša prtljaga, — toda to nas ni motilo, ker smo bili vsi veseli in dobre volje. Prepevali smo in se pogovarjali ter smejal, nič nas ni skrbela naporna pot, ki nas je še čakala. Težko obloženi, da so se nam šibila kolena, smo izstopili v Kamniku in se napotili v Kamniško Bistrico, kjer smo nameravali taboriti. Pospešili smo korak, dokler smo bili še čili, zakaj pred seboj smo imeli 2 in pol ure

dolgo pot. Solnce je pripekalo kakor za stavo, po cesti tja do »Korlna« so se dvigali ogromni oblaki prahu. Žejalo nas je, in težko smo hodili, še celo kotel, ki je bil najvidnejše znamenje naše opreme, se nam je uprl in odpovedal pokorščino, zadeval se je, kjer je le mogel. Večkrat smo počivali, zato ni čuda, da smo prišli na cilj ob 1. uri popoldne popolnoma izmučeni, lačni in žejni.

Po enournem počitku, smo se opomogli in pričeli smo z delom. Najprej je bilo treba uravnati potoček, ki je tekel ob travniku, zakaj struga mu je bila zelo zanemarjena. Betonskega obrežja mu seveda nismo mogli postaviti, ker to ni bilo potrebno; ali strugo mu je bilo treba očistiti. Na vrsto so prišli šotori. Brez posebnih težkoč, čeprav smo bili novinci v tem poslu, smo jih postavili in sicer tako, da jih je bilo težko opaziti, čeprav so stali tik ob poti. Taborišče je tvorilo troje šotorov: dva manjša in en velik, ki smo ga imenovali »kasarno«, in je dajal prenočišče enajstim osebam. Vhod mu je bil obrnjen proti taborinemu ognju. Ko smo postavili šotore, je uredil in zgradil naš velezaslužni kuhan prav lično ognjišče. Pred šotoričem smo pustili prost travnik, ki smo ga namenili igram, telovadbi in drugemu razvedrilu. Nebo se je nekoliko pooblačilo, ko smo končali z delom, nam pa se je dobro prilegla na tabornem ognju in v novem kotlu skuhana večerja. Makaroni so bili sicer nekoliko trdi in prismojeni, ker pa smo bili lačni, so nam šli kljub temu v slast. Po večerji smo se še nekoliko pozabavali in se nasmejali, nakar smo trudni ospali v »kasarni«. Nočne straže to noč še ni bilo.

Cetrtek 18. julija: Noč je bila jako hladna. Na to nismo bili po tako vročem dnevu pripravljeni, zato ni čuda, da so se nekateri zbudili že takoj po polnoči ter zbudili tudi ostale. Oblekli smo se, obuli volnene nogavice in si nataknili celo čevlje, nakar smo res srečno in trdno spali do jutra.

Precej pozno smo se zbudili zjutraj in iz šotorja nas je dvignil šele trobentin klic k zajtrku, čemur se je seveda vsak brez izjeme odzval. Po zajtrku smo se lotili dela. Treba je bilo pospraviti taborišče in starešinski šotor, ki ni bil baš izvrstno postavljen. Šotor se je imenoval »starešinski« po starešini, ki si je v njem uredil svoje bivališče. Pozneje se je starešina preselil v »kasarno« in to radi predolgih nog, ki jih nikakor ni mogel spraviti v majhen starešinski šotor, ampak jih je pustil, da so štrlele izpod šotorja in bile v napotje mimoidočim. Pospravljanje šotorja je bilo kmalu pri kraju, zato smo še nekoliko okrasili »kasarno«. Dopoldne nam je hitro minilo.

Po kosilu smo napravili vhod v taborišče in zgradili odprt prostor za »kasarno«. V tem se je približala taborišču prva polovica članov druge skupine. Z veseljem smo jih sprejeli, posebno še, ker niso prišli praznih rok, ampak so prinesli s seboj vse mogoče dobrote. Kuhan jih je zato pogostil z dobrim čajem. Polagoma so pricapljali še ostali in ko

so se odpočili, se je pričelo veliko vseljevanje v »kasarno«. Vsak si je uredil svoje stvari na prostoru, ki mu je bil določen; skupni inventar, za katerega je bil odločen prostor koncem »kasarne«, pa je dobil v varstvo naš ekonom. Vsa mogoča jedila so se stekala v nenasitni želodec skupnega inventarja.

Med urejevanjem je minilo popoldne, nastopil je hladen večer in strnili smo se okrog tabornega ognja. Najprej smo ga svečano krstili, potem pa je prišla na vrsto ureditev dnevne in nočne službe. Da je bila razdelitev pravična, smo žrebali. Dnevna služba, ki sta jo vršila »dežurna«, je trajala od 7. zjutraj do 7. zvečer; nočna straža pa, ki sta jo imela vedno po dva in dva, se je izmenjavala vsaki dve uri. Po kratki zabavi smo legli k počitku ter sladko zaspali; le prasketanje ognja in tiki pomenki straž so motili nočno tišino.

(Dalje prihodnjič.)

Propisno svečano
odelo za muški na-
raštaj. (Vidi opis u
„Sokoliču“ br. 3.-4.
str. 50.)

Dosadašnjim sokolskim putem.

U duhu Tyrševog programa svetog,
brani rod od neprijatelja kletog;
a za jednakost, bratstvo i slobodu
i mri — da osvetlaš lice narodu.

okolići, pogledajte kako se divno u prirodi sve budi, krepi i nove sile sakuplja pod blagim uticajem sunčeve topoline, koja prodire sa svojim toplim i jasnim zrakama i u skrovišta, koja su vašim očima zastrta. I tamo gde se vaša pozornost ne zaustavlja — sunce vrši svoju blagotvornu zadaću: budi iz sna, krepi i preporada za novi, bujni i zdravi život — pun svežine i lepote. — Na plodnim poljima, zelenim i širokim pašnjacima, bujnim i prostranim šumama, al' i tamo usred gudura i klanaca, kuda retko čovečja noge stupi, a stupi li — to je brza i okretna veselog i živahnog pastira, — budi se novi život iz malenog zrna, koje je slučajno tamo ispalo iz pastirove torbe ili ptičjeg kljuna. Život napreduje i tamo — možda iz malene grude zemlje — opkoljene kamenjem, kamo je nesvesno pastir ili ptica usadila seme.

Sokolići, budite i vi našemu narodu tople i jasne zrake na svetлом sokolskom putu — putu ljubavi, jednakosti, slobode i demokratizma, koji ideali moraju biti u vama ukorenjeni ako želite biti Tyrševi — pravi Sokoli. Nastojte da sokolska misao prodre u dušu našega naroda, koji obitava i u najzabitijim krajevima naše prostrane i jake domovine, koja će probudit u njemu svest da postane svesnim suradnikom a telesnom duševnom i moralnom jačanju celoga naroda, kako bi se mogao uspešno takmičiti z drugim kulturnim narodima a podiranju prave obće čovečje kulture, — i da uzmogne utisniti u nju deo slavenske kulture i širokogrudnosti i pravo shvaćanje bitnosti čovekove. — Ali pre toga razbuktite u njemu ljubav za svoga Kralja, narod i domovinu, kako bi čvrstom rukom, plamenim srcem i jakom voljom, — sa najvećom odvažnošću i požrtvovnošću, u svako doba i svagde stao na branik države naše, slobode i jedinstva, — što sve danas uživamo благодareći nadčovečjim naporima i požrtvovnostima preda naših i živih sinova njihovih. Budite njihovi dostojni naslednici; budite vredni njihovog svetog duha, koji nas svuda prati i bodri. — Budite u duhu vremena još jači — ta Voda nam prednjači!

Kao što je Vidovdanska škola sveta, spasonosna škola učila i podrila kosovska pokolenja uz tužno bruhanje zvona i plamen voštаницa za upokoj zorjunaka palih na Kosovu, po selima i kolibama najzabitijih krajeva, — tako isto mora sokolska misao preko vaših srdaca i duša prodreti u sve krajeve naše otadžbine i u srcu naroda našeg raz-

buktiti sveti plamen ljubavi za grudu posejanu kostima otaca naših i krvlju njihovom natopljenu.

Da možete unapred videti uspeh svoga rada, morate umet pristupiti narodu, jer duša je njegova osjetljiva, a valja vam znati i to, da je u narodnoj duši i volji moć. Morate stupati Tyrševim — sokolskim putem, jer drugoga puta nema; putem demokratizma i ljubavi, jer samo takav način podavanja i privođenja na naš put — uspeće predeti u narodnu dušu i u njoj usaditi seme iz kojeg će postepeno, možda sporo, ali sustavno nicati i razvijati se ljubav prema Sokolstvu — uslova ljubavi prema državi, narodu i slavenstvu.

Vaš rad mora biti svestan, požrtvovan i svestran. Iz vašeg delovanja u sokolani, ponašanja na sletovima i izletima, službenog i privatnog općenja sa braćom, građanskog života itd. — iz svega toga sabravši u jednu celinu mora izbijati harmoničan sklad svega vašeg moralnog i duševnog života i dejstvovanja. Vi morate biti uzor zaštитnici narodnih i državnih interesa i građanskog poretku. Vaš mladenački život pun zdravlja, svežine i lepote, dobrote i plemenitosti i značajnosti u telesnom, duševnom i moralnom pogledu mora pružati divnu sliku i privlačiti na sebe pozornost svih, da uzmognu veselo i s ubeđenjem reći: »Evo uzdanica narodnih i budućnosti njegovel!« Istina — za naš sokolski rad ne tražimo slave ni nagrade, ali poštena i savesna narodna duša s tom će nas izjavom nagraditi i slaviti, jer će videt u nama svesne borce za pravdu, slobodu i jednakost. Za te uzvišene sokolske i čovečje ideale moramo uvek i svagde požrtvovno, mirno i ustrajno raditi — i ustreba li, biti pripravni i žrtvovati se za njih. Kada nam bude ti idealima duša zadojena moći ćemo slobodno reći, da smo čvrsta zgrada, kremeni bedem u koji će se razbiti svaki unutarnji i vanjski nasrtaj neprijatelja na državu našu i jedinstvo naše, koje se jača u duhu sokolske misli, koja nas preleva u Jugoslove da možemo biti bliži sveslavenskoj misli, koja još cvate.

Sokolići, dužnost je vaša da taj nježan i divan cvet zalevate, da se čim pre iz njega razvije i sazreje plod iz kojeg će moći svi Slaveni isisavati zdravu i tečnu, telesnu i duševnu hranu, kojoj će se svet diviti i uvažavati je, ali se neće osuditi, da i samo pokuša u nju zagristi.

GLASNIK

Gostje na vsesokolskem zletu v Beogradu. Kolikor je razvidno iz poročil, ki jih je prejel SKJ, se našega vsesokolskega zleta udeleži lepo število gostov, in sicer iz vrst Sokolstva kakor tudi iz drugih te-lovadnih organizacij.

Največ gostov bo seveda dalo češko-slovaško Sokolstvo. Naraščajskoga dne se udeleži po dosedanjih prijavah, ki bodo pa najbrže še nekoliko narasle, 300 češkega naraščaja. Nastopil bo s posebnimi prostimi vajami, ki sta jih sestavila brata Očenašek in Pergl, godbo pa br. Matjovec. Članstvo bo vežbalo v prostih vajah od br. Erbena z godbo J. Görtlerja ter bo nastopilo po 750 članov in enako število članic. Vseh čeških Sokolov, ki posetijo naš zlet, bo 4500 ter prispejo v Beograd s sedmimi posebnimi vlaki. Število čeških bratov in sester bo imponantno ter bodo zlasti v povorki vzbujali vseobčo pozornost. Češko Sokolstvo bo tudi ob tej priliki — kakor doslej vedno s svojim številnim posetom izkazalo bratsko ljubav in zvestobo napram našemu Sokolstvu in narodu. Po zletnih dneh bodo češki gostje priredili razne izlete širom naše lepe Jugoslavije.

Poleg Čehov je prijavljenih tudi 2000 poljskih Sokolov, ki vedno bolj kažejo svojo pripadnost k slovanskemu Sokolstvu in se udeležujejo vseh sokolskih manifestacij pod vodstvom svojega staroste br. Zamojskega. To bo prvi poset bratov Poljakov v tako velikem številu na našem jugu.

Svoj prihod so javili tudi zastopniki lužičko-srbskega Sokolskega Saveza iz Budynia. To slovansko pleme je v sedanjem času najbolj zatirana slovanska enota, ki pa se kljub vsem pritiskom žilavo drži in se zaveda svoje pripadnosti k Slovanstvu in ne utone v nemškem morju.

V krog slovanskega venca bodo stopili v zletnih dneh tudi Rusi, ki se nahajajo izven svoje domovine in ki tvorijo v emigraciji svojo sokolsko skupino. Prijavljenih jih je preko 500. Tako bo Beograd v času vsesokolskega zleta zbirališče vseh slovanskih narodov, kjer se bodo ponovno sklenile vezi slovanskega bratstva in vzajemnosti. In tudi to je naloga vsesokolskega zleta.

Razen sokolskih organizacij pa bodo zastopane na zletu tudi druge telovadne organizacije, ki so Sokolstvu prijazne in v prijateljskih odnosajih. Zveza franco-

skih gimnastov je sporočila SKJ, da bo dospel kot njen delegat na zlet g. Louis C. Dominique, ki je pokazal svojo ljubav napram našemu narodu v času svetovne vojne. Francosko vlado bo pa zastopal na zletu g. Morinaud, državni podtajnik za fizično vzgojo.

Rumunsko telovadno udruženje »Sannabé« iz Campira, ki je prevzelo Tyršev telovadni sistem in ki ga širi po Kumaniji, bo zastopano na zletu s skupino 150 članov in članic. Nastopili bodo na akademiji, kjer bodo pokazali svoje vaje po sokolskem sistemu in narodne igre. Na našem zletu bo imelo udruženje priliko podrobno se seznaniti z vajami sokolskega sestava.

Končno naj omenimo, da se pripravlja tudi skupina ameriških Sokolov na naš zlet in na poset svoje prvotne domovine.

Obeta se nam torej lep zbor za fizično kulturo vnetih propagatorjev, ki se bodo zbrali v Beogradu, da se medsebojno spoznajo in si naberejo moči za delo v bodočnosti.

Utakmice za Slovensko prvenstvo. Savez sveslovenskog Sokolstva doneo je odлуku, da se na I. svesokolskem sletu Sokola kraljevine Jugoslavije u Beogradu održe utakmice za slovensko prvenstvo. Ove utakmice održaće se na sletištu pre glavnih dana, i to za članove i članice. Članice takmiče se u prostim vežbama, na spravama i lakoj atletici. Prva medu njima, pobednica, dobiće naziv prvakinja Slovenskog Sokolstva i dobija lipov vezac sa trakom i srebrnim znakom. Također medu češkim Sokolstvom vlada veliki interes za ove utakmice, koje će biti potgotovo jedna od najzanimljivijih tačaka svesokolskog sleta.

Sokolska izložba. Za vreme trajanja svesokolskog sleta u Beogradu, biće priredena velika Sokolska izložba. Na ovoj izložbi imaćemo prilike videti dokumente i značajne spomenike, koji ilustriraju istorijski razvitak Sokolstva do rata kao i razvitak i rad posle oslobođenja i ujedinjenja. Brojni diagrami, grafički crteži, fotografije, spomenploče itd. jasno će nam predložiti razvitak Sokolstva u svim fazama od prvih dana pa sve do danas.

Naši delegati za Savez Slovensko Sokolstvo. Za delegate Sokola kraljevine Jugoslavije određeni su zamenici starešine Saveza braća Engelbert Gangl i Đura Paunković.